

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תענית דף ו.

איזהו זמן רביעה - היורה?

אפילה / אחרונה - להתענות אם לא ירדו ³	בינונית - לנדרים ¹ ועוד ²	הבכירה - לשאל ותן טל ומטר	
י"ז חשון	ז' חשון	ג' חשון	לר' מאיר / ת"ק ⁴
כ"ג חשון	י"ז חשון	ז' חשון	לר' יהודה / לרבן גמליאל ⁵
א' כסליו	כ"ג חשון	י"ז חשון	לר' יוסי / חכמים ⁶ / רשב"ג ⁷

¹ כגון שאסר אדם על עצמו בלשון "עד הגשמים" או שאמר "עד שיהיו גשמים" - הרי הוא אסור באותו דבר שנדר על עצמו עד רביעה שניה. והטעם פירש"י, דבנדרים הלך אחר לשון בני אדם, ואין אנשים קורין גשמים לרביעה ראשונה אלא עד שתד שניה שאז כבר מקולקלות הדרכים ומאוסות ימ-מה מלה זו? מנפי הגשמים. לישנא אחרינא, "גשמים" משמע לשון רבים ולכך מזכיר רביעה שניה.

² רב זביד אמר לענין שמותר מאז לכל אדם בלקט שכחה ופאה של זיתים. רב פפא אמר שעד אז מותר ברשות ב"ד לבני אדם לקצר דרכם דרך השדות, אבל מאז כבר קשה דישת הרגל לתבואה שגדלה ואסור. רב נחמן בר יצחק אמר, לענין שעד אז מותר להנות ולשרוף בתבן וקש של שביעית, ומאז כלה לבהמה בשדה ואסור.

³ כלומר, אם לא ירדו גשמים עד אז אפי' פעם אחת היו היחידים מתענים שני חמישי ושני.

⁴ כן מצאנו שאמר ת"ק (במשנה לקמן דף י.) ששואלים את הגשמים בג' בחשון, שאז הוא זמן הבכירה דרביעה ראשונה.

⁵ במשנה הנ"ל אמר רבן גמליאל שואלים את הגשמים בז' בחשון, והיינו כדעת ר' יהודה שזמן הבכירה דרביעה ראשונה בז' בחשון. ואמר אממר בשם רב חסדא - הלכה כרבן גמליאל.

⁶ מצאנו ברייתא שאומרת "חכמים אומרים יורה בכסליו", וביאר רב חסדא שדעת חכמים אלו כר' יוסי דס"ל שזמן רביעה - האפילה היא בר"ח כסליו. וכן פסק רב חסדא כר' יוסי, אכן כבר הבאנו שאממר חולק בזה, (ואין כן שיטת הרמב"ם - ע' אחרונים). ורש"י הביא גירסא שפסק כר' יהודה.

⁷ רשב"ג אומר שאם ירדו גשמים שבעה ימים רצופים זה אחר זה יהיו פעמים שתוכל למנות בהם לג' רביעות הנ"ל, וזה יתכן רק לפי דעת ר' יוסי שהזמנים הם י"ז כ"ג וא' כסליו. ובאופן זה, אם ירדו מ"ז עד כ"ג הרי יש ז' ימים, או אם ירדו מכ"ג עד ר"ח כסליו יש ז' ימים. וכתבו התוס' (בד"ה גשמים) דלא גרסינן "ושלישית", דבשבעה ימים שהזכרנו מצאנו רק רביעה ראשונה ושניה, או שניה ושלישית (אם תמנה מחצי היום), אבל לא מצאנו לכל הג' רביעות.